

Statens vegvesen

Kontraktsbestemmelser for rammeavtale om tjenesteanskaffelse

**Rammeavtale for kjøp av
utleiemeglertjenester Byggdrift sørvest**

**Saksnummer: 26/50679
Dato: 04.05.2026**

1. Avtaledokument

Avtale om kjøp av Rammeavtale for kjøp av utleiemeglertjenester Byggdrift sørvest med saksnummer 26/50679 inngått mellom:

Oppdragsgiveren: Statens vegvesen, Byggdrift sørvest		Organisasjonsnummer: 971 032 081
Postadresse: Postboks 1010 Nordre ål		Telefonnummer: 22073000
Postnummer: 2605	Poststed: Lillehammer	E-post: firmapost@vegvesen.no
Kontaktperson: Jarle Sundbotten	Telefonnummer: 48953930	E-post: jarle.sundbotten@vegvesen.no

og

Leverandøren:		Organisasjonsnummer:
Postadresse:		Telefonnummer:
Postnummer:	Poststed:	E-post:
Kontaktperson:	Telefonnummer:	E-post:

Avtalen mellom partene omfatter følgende kontraktsdokumenter i rangert rekkefølge. Ved eventuell motstrid er det dokumentet med høyest rang som har forrang.

1. Avtaledokumentet
2. Spesielle kontraktsbestemmelser (2)
3. Alminnelige kontraktsbestemmelser (3)
4. Leverandørens tilbud, datert [dd/mm/åå].
5. Oppdragsgivers kravspesifikasjon
6. Øvrige anskaffelsesdokumenter

Avtalen er gyldig fra 01.08.2026 og gjelder i 2 år + opsjon 1 år + 1 år. Avtaledokumentet med evt. vedlegg er [signert elektronisk] eller [manuelt signert på dette dokumentet].

Sted og dato:

Sted og dato:

(Sign.) Statens vegvesen [enhet]

(Sign.) Leverandør

2. Spesielle kontraktsbestemmelser

2.1 Anvendelse

Denne Kontrakten er en rammeavtale mellom Oppdragsgiveren og Leverandøren om kjøp av tjenester som angitt i anskaffelsesdokumentene. Leverandøren har ved inngåelsen av Kontrakten godtatt Oppdragsgiverens foreliggende betingelser for tjenestekjøp. Leverandørens egne kontraktsbestemmelser gjelder ikke. Denne rammeavtalen gir ingen forpliktelser med henhold til leveranseomfang og leveringstidspunkt, med mindre dette er avtalt.

2.2 Avtaleperiode

Kontrakten gjelder fra og med 01.08.2026 til og med 31.07.2028, med opsjon for Oppdragsgiveren på forlengelse av Kontrakten med 1 år av gangen. Til sammen kan kontrakten ha en varighet på maksimalt 4 år.

Dersom Oppdragsgiveren ønsker å forlenge Kontrakten, skal Oppdragsgiveren gi Leverandøren skriftlig melding om dette innen 3 måneder før Kontrakten utløper.

Avrop under rammeavtalen kan skje i hele rammeavtalens periode. Hvert avrop innenfor rammeavtalen kan ha varighet utover rammeavtalens varighet. Dersom et avrop varer utover rammeavtalens varighet, skal bestemmelsene i rammeavtalen som gjelder dette avropet også gjelde for dette avropet etter rammeavtalens opphør.

2.3 Avrop

Levering skal bare skje dersom det foreligger en skriftlig bestilling fra Oppdragsgiveren utført i henhold til dette punktet.

Ved bestilling skal Oppdragsgiver sende e-post til leverandøren på en forhåndsregistrert e-post. Etter å ha mottatt en bestilling fra Oppdragsgiver, skal leverandøren besvare bestilling med en ordrebekreftelse uten ugrunnet opphold.

Leverandør forplikter seg til å utføre arbeidet etter avtalt framdriftsplan/avtalte frister i den enkelte avrop

2.4 Pris og prisregulering (se alminnelige kontraktsbestemmelser punkt 3.10)

2.4.1 Pris

Pris fremgår av Vedlegg 1 Prisskjema. Utlegg dekkes bare av Oppdragsgiveren i den grad dette er avtalt i Kontrakten.

2.4.2 Prisregulering

Prisene er faste i 1 år. Deretter reguleres prisene én gang per år.

Prisene justeres opp eller ned i henhold til Statistisk Sentralbyrå sin [konsumprisindeks (totalindeksen)]. Basis for prisendringen er indeksen for den måneden avtalen ble signert.

Leverandøren skal sende oppdatert prisskjema til Oppdragsgiverens kontaktperson innen rimelig tid.

2.5 Fakturering (se alminnelige kontraktsbestemmelser punkt 3.11)

Oppdragsgiveren mottar kun elektronisk faktura fra sine leverandører, og tar ikke imot faktura på e-post. Faktura skal alltid sendes som EHF-faktura til Oppdragsgiverens elektroniske fakturaadresse 971 032 081.

2.5.1 Krav til merking av faktura

Elektronisk faktura skal merkes med:

- Deres referanse «BuyerReference»/Bestillers navn: JARSUN
- Kontraktsnummer «ContractDocumentReference/ID: 26/50679-XXXXXX

Oppdragsgiveren informerer om følgende krav ved evt. kreditnota og vedlegg:

- Fakturareferanse på kreditnota "BillingReference/InvoiceDocumentReference/ID": Dataelement skal inneholde fakturanummeret til den fakturaen som skal krediteres.
- Vedlegg "AdditionalDocumentReference/Attachment/EmbeddedDocumentBinar": Vedlegget skal være av typen PDF og vedlegget skal være innbakt i XML-dokumentet.

Oppdragsgiveren har rett til å returnere en faktura som ikke oppfyller krav til merking i henhold til dette punktet, jf. alminnelige kontraktsbestemmelser punkt 3.11.

2.6 Rammeavtalens maksimale omfang

Rammeavtalen har en maksimal grense på 3.5 MNOK ekskl. mva. Når den maksimale grensen er nådd, kan Oppdragsgiveren skriftlig si opp avtalen med umiddelbar virkning.

Når det er foretatt uttak på rammeavtalen for mer enn 2.7 MNOK ekskl. mva, har Oppdragsgiveren rett til å si opp rammeavtalen med 3 måneders varsel.

2.7 Håndtering av kontantstrøm

Leverandør skal håndtere kontantstrømmen for Oppdragsgiver.

Leverandør skal sende faktura for etablering og forvaltningshonorar som oppfyller kravene til fakturering i alminnelige kontraktsbestemmelser punkt 3.11.

Fakturering av etableringshonoraret skal foretas når signert leiekontrakt med nye leietaker er levert Oppdragsgiver.

Fakturering av forvaltningshonorar skal skje månedlig, dette faktureres som ett enkeltbeløp for hele porteføljen. Faktureringsgrunnlaget er basert på rapport, som beskrevet i punkt 2.2 i kravspesifikasjon.

På bakgrunn av oversendt rapport iht. punkt 2.2 i kravspesifikasjonen, oversender Oppdragsgiver en faktura for innbetalt husleie.

2.8 Forsinket levering

Ved forsinket fakturering kan Oppdragsgiver ilegge Leverandør dagbot på 2000 kroner for hver kalenderdags forsinkelse.

Leverandørens samlede ansvar for dagbøter etter Kontrakten er oppad begrenset til 15 % av avropets verdi, men ikke mindre enn 1500 kroner.

Ved feilfakturerings kan Oppdragsgiver ilegge sanksjon på 1 500 kroner per faktura.

2.9 Sanering

Boliger som skal saneres, skal tilbakeføres til Oppdragsgiver i rimelig tid før sanering.

Oppdragsgiver og leverandør skal her i samarbeid sørge for at alle bygg og eiendommer er fraflyttet senest 3 måneder før planlagt sanering.

3. Alminnelige kontraktsbestemmelser

3.1 Anvendelse

Dette dokumentet er en standardkontrakt for Statens vegvesen ('Alminnelige kontraktsbestemmelser') og gjelder for kjøp av tjenester i de tilfeller hvor partene har avtalt at bestemmelsene skal gjelde.

Leverandøren har ved inngåelsen av Kontrakten godtatt Oppdragsgiverens foreliggende betingelser for tjenestekjøp. Leverandørens egne kontraktsbestemmelser gjelder ikke.

De Alminnelige kontraktsbestemmelser kan benyttes ved enkeltkjøp, men ikke som rammeavtale med mindre dette særskilt er avtalt.

3.2 Definisjoner

Oppdraget: Leverandøren skal utføre eller besørge utført alle tjenester og dekke Oppdragsgivers behov, ytelser og krav som følger av Kontrakten ('Oppdraget'). Tjenestene skal utføres på de tidspunkter eller med de intervaller som er angitt i Kontrakten.

Kontrakten: Ordet Kontrakten betyr de dokumenter som er beskrevet i punkt 3.3 "kontraktsdokumentene og tolkningsregler".

Skriftlig meddelelse: betyr ethvert dokument som er underskrevet av en av partene og som har kommet frem til den annen part. Skriftlig meddelelse betyr videre beskjed som er kommet frem til den annen part ved hjelp av elektroniske bestillingsformer og e-post.

EHF: Ordet EHF betyr elektronisk handelsformat, e-faktura og elektronisk faktura.

3.3 Kontraktsdokumentene og tolkningsregler

De dokumenter som inngår i kontrakten er listet opp i avtaledokumentet (1).

Kontraktsdokumentene er rangert i rekkefølge og ved eventuell motstrid er det dokumentet med høyest rang som har forrang.

3.4 Kvalifikasjonskrav

Leverandøren skal påse at han selv oppfyller de kvalifikasjonskrav som er beskrevet i konkurransegrunnlaget gjennom hele avtaleperioden. Der en Leverandør støtter seg på en underleverandør for å bli kvalifisert, skal Leverandøren også påse at hans underleverandører oppfyller kvalifikasjonskravene gjennom hele avtaleperioden.

3.5 Arbeidets organisering

Oppdraget skal utføres av de personer som er navngitte i Kontrakten.

Leverandøren er ansvarlig for at oppdraget blir utført av de navngitte personer med den grad av deltakelse slik det fremkommer av Leverandørens tilbud.

Dersom en navngitt person slutter i sin stilling hos Leverandøren, sykemeldes eller tar ut permisjon i løpet av kontraktsperioden, plikter Leverandøren straks å erstatte vedkommende med en annen person med samme faglige kompetanse. Dersom en person skal erstattes, skal Leverandøren på forhånd innhente skriftlig samtykke fra Oppdragsgiveren. Oppdragsgiver kan avvise bruk av ny person som ikke anses egnet til å utføre oppdraget eller som ikke har den samme faglige kompetanse.

Nødvendig opplæring av ny person, bekostes av Leverandøren og belastes ikke Oppdragsgiver. Med opplæring forstås også den tid som går med til å sette seg inn i arbeidet.

3.6 Forberedelser til gjennomføring av oppdraget

Dersom det er avtalt, skal Oppdragsgiver sørge for at utstyr og lokaler står til rådighet for Leverandøren til de tidspunkter, på de steder, i den kvalitet og kvantitet som angitt i Kontrakten.

Dersom det i Kontrakten er avtalt at Oppdragsgiver skal stille utstyr og lokaler til rådighet for at Leverandøren skal kunne utføre oppdraget, og partene i Kontrakten ikke har avtalt når dette skal skje, skal Leverandøren i rimelig tid før han trenger utstyr og lokaler gi Oppdragsgiveren skriftlig meddelelse om når han trenger dette.

3.7 Bruk av underleverandører

Leverandøren kan for egen regning og risiko benytte andre underleverandører enn det som opprinnelig var avtalt, eller dersom ikke noe er avtalt, bytte underleverandører etter behov.

Leverandøren skal likevel før et eventuelt bytte eller supplering av underleverandør, ha skriftlig samtykke fra Oppdragsgiver. Dersom det foreligger saklig grunn, kan Oppdragsgiver underkjenne Leverandørens valg av underleverandør.

Leverandøren er fullt ansvarlig for utførelsen av underleverandørers oppfyllelse av Kontrakten på samme måte som om Leverandøren selv sto for utførelsen. Leverandøren påtar seg fullt økonomisk, juridisk og faglig ansvar for de samlede leveranser, og forestår all fakturering av og kommunikasjon med Oppdragsgiver.

3.8 Konfidensialitet

Med mindre det strider mot norsk lov, har ingen av partene rett til uten den annen parts samtykke å gi tredjemann opplysninger om informasjon som en part ved Kontraktens inngåelse, jf. de spesielle kontraktsbestemmelsene, eller senere har angitt å være konfidensiell.

Leverandøren kan ikke gi offentligheten opplysninger om denne Kontrakten i reklame- eller markedsføringsformål uten at Oppdragsgiver på forhånd har godkjent dette. Leverandøren kan imidlertid oppgi Oppdraget som referanse, men bare dersom det for dette forholdet på forhånd er innhentet skriftlig godkjenning fra Oppdragsgiveren. Leverandøren forplikter seg til å innta tilsvarende bestemmelse i sine underkontrakter.

3.9 Immaterielle rettigheter

Med mindre annet er avtalt, beholder Leverandøren rettighetene til resultatene av Oppdraget, med de begrensinger som følger av Oppdragsgivers bruksrett.

Som «resultater» forstås i denne avtalen alle resultater, rådata, data, informasjon og fysiske gjenstander som er skapt eller oppnådd i forbindelse med Oppdraget, herunder Immaterielle rettigheter, uavhengig av om resultatene er beskyttet etter norsk eller utenlandsk lovgivning.

Oppdragsgiver får rett til å bruke ethvert resultat av Oppdraget, og har rett til fritt å bruke, gjengi og spre hele eller deler av resultatene, å bruke resultatene i videre forskning og utredning samt å gi andre en tilsvarende rett til å bruke resultatene.

Oppdragsgivers bruksrett er vederlagsfri og ubegrenset i tid og omfang. Dette gjelder også alt materiale og alle resultater som regnes som oppdateringer.

Bruksretten omfatter ikke rett til å endre resultat av arbeidet, så som å endre tekst,

tabeller eller grafiske oversikter eller illustrasjoner.

Oppdragsgiver plikter i sin utadrettede informasjon om resultatet av oppdraget å navngi opphavspersonen slik god skikk krever, se åndsverkloven § 5.

Resultatene av Oppdraget kan offentliggjøres hvis en av partene ønsker det. Dersom Oppdragsgiveren ikke offentliggjør resultatene av Oppdraget innen 6 uker etter overlevering, har Leverandøren rett til å gjøre dette. Den part som offentliggjør bestemmer selv hvor og på hvilken måte dette skal skje. Det skal fremgå av Leverandørens offentliggjøring at Oppdraget er finansiert av Oppdragsgiveren.

3.10 Priser

Med mindre annet er avtalt, skal priser være oppgitt i norske kroner (NOK) og eksklusive merverdiavgift.

Priser skal være inklusive samtlige kostnader forbundet med Oppdraget, slik som administrasjons- og faktureringskostnader.

Dersom ikke annet fremgår av Kontrakten, er prisene faste i hele avtaleperioden. Utlegg dekkes bare i den grad det er avtalt.

Partene dekker egne reise- og diettkostnader i forbindelse med reiser/møter. Med mindre annet er avtalt, skal alle utgifter til lokale reiser som er nødvendige for å gjennomføre oppdraget være inkludert i satsene. Lokale reiser er reiser til det geografiske området oppdraget knytter seg til, samt reiser til Oppdragsgiverens kontorsted. Blir Leverandør pålagt reiser ut over lokale reiser, skal kostnadene refunderes i henhold til Statens reiseregulativ.

Dersom ikke annet er avtalt, skal reisekostnader være inkludert i kontraktssummen. Reisetid dekkes bare i den grad det er avtalt.

3.11 Fakturering og betalingsbetingelser

Betalingsfristen er 30 dager etter at faktura er mottatt.

Vederlag basert på fastpris faktureres etter kontraktsmessig levering hvis ikke annet er avtalt. Det vil ikke bli betalt ut forskudd. Det skal ikke betales ekspedisjons- eller fakturagebyrer.

Vederlag basert på medgått tid faktureres etterskuddsvis pr. måned hvis ikke annet er avtalt.

Leverandørens fakturaer skal spesifiseres og dokumenteres slik at Oppdragsgiver enkelt kan kontrollere fakturaen i forhold til det avtalte vederlag. Alle fakturaer for medgått tid skal være vedlagt detaljert spesifisering over påløpte timer. Utlegg skal angis særskilt.

Leverandøren skal levere fakturaer og kreditnotaer i henhold til det fastsatte formatet EHF.

Leverandørens EHF-fakturaer skal sendes til Oppdragsgivers organisasjonsnummer:

971 032 081

Leveranse av EHF skal skje på den av Direktorat for forvaltning og økonomistyring (DFØ) sin til enhver tid valgte kommunikasjonsmetode. Ved endring av kommunikasjonsmetode vil Leverandøren bli varslet seks måneder før nødvendig endring finner sted. Leverandøren må selv bære eventuelle kostnader leveranse av EHF måtte medføre.

Leverandøren skal sette seg inn i Oppdragsgivers og DFØs krav til EHF-faktura. Informasjon om hvordan Leverandøren skal levere EHF til

Oppdragsgiver, samt særskilte krav til datainnhold finnes her:

<http://www.vegvesen.no/om+statens+vegvesen/kontakt+oss/for-leverandorer/faktura-til-statens-vegvesen>

EHF som ikke oppfyller Oppdragsgivers og DFØs minstekrav til fakturering, har Oppdragsgiver rett til å returnere. Dersom Oppdragsgiver rettmessig har returnert en faktura, løper opprinnelig betalingsfrist fra det tidspunktet faktura er levert i henhold til avtalt format.

Leverandøren må selv bære eventuelle kostnader leveranse av elektronisk faktura måtte medføre for denne.

3.12 Forsinket betaling

Btaler ikke Oppdragsgiveren til avtalt tid, og forsinkelsen ikke skyldes at Oppdragsgiveren rettmessig kan holde tilbake betalingen i henhold til punkt 3.18 "Forsinket levering (dagbot)" eller er forhindret i henhold til punkt 3.17 "Force majeure", har Leverandøren fra forfallsdag krav på forsinkelsesrenter etter lov 12. desember 1976 nr. 100 om forsinkelsesrenter.

Btaler ikke Oppdragsgiveren til rett tid, har Leverandøren i tillegg rett til, etter først å ha gitt Oppdragsgiveren en siste rimelig frist i en skriftlig meddelelse om dette, å innstille oppfyllelsen av Kontrakten inntil betaling skjer.

3.13 Offentligrettslige krav, nye regler mv.

Oppdraget skal være i samsvar med de lover, forskrifter og andre offentlige bestemmelser som til enhver tid er gjeldende.

Fører lov- eller forskriftsendring etter kontraktsinngåelsen til at Oppdraget må justeres, skal det anses som en pålagt endring etter punkt 3.14 med mindre

Leverandøren ved kontraktsinngåelsen burde ha tatt endringen i betraktning eller unngått virkningen av den.

Det samme gjelder hvis et enkeltvedtak medfører at Oppdraget får et annet omfang enn det Leverandøren burde ha tatt i betraktning ved kontraktsinngåelsen.

3.14 Endringer

Oppdragsgiver kan til enhver tid inntil levering har skjedd, forlange endringer av Oppdraget som eksempelvis angår kvalitet, kvantitet, konstruksjon, utførelse og fremdrift. Oppdragsgiver har likevel ikke rett til å kreve endringer av Oppdraget som går ut over hva partene med rimelighet kunne regne med da Kontrakten ble inngått.

Leverandøren er ikke forpliktet til å levere endringer i tjenesten som omfatter mer enn 15 % netto tillegg til kontraktssummen. Merarbeid som skyldes variasjon i avtalte anslåtte mengder anses ikke som tilleggstjenester i denne sammenheng, med mindre variasjonene i vesentlig grad overstiger det Leverandøren burde tatt i betraktning ved inngåelsen av kontrakten.

Et pålegg om endring må fremsettes ved skriftlig meddelelse til Leverandøren.

Har Leverandøren forslag til endringer, skal Oppdragsgiveren varsles skriftlig om dette så snart dette blir klart for Leverandøren og ikke seinere enn inntil levering har skjedd.

Vederlag grunnet endringer i tjenestens omfang skal være i samsvar med Kontraktens opprinnelige time- og enhetspriser. Ved det endelige oppgjøret skal endringer som medfører kostnadsøkning legges til og besparelser skal trekkes fra.

Ingen endring krevet av Oppdragsgiver eller foreslått av Leverandøren, skal iverksettes før det foreligger skriftlig tilleggsavtale vedrørende endringen.

Dersom Leverandøren igangsetter arbeidet uten at en slik skriftlig tilleggsavtale er utarbeidet, skal arbeidet anses å være en del av Leverandørens forpliktelser i henhold til Kontrakten, og Leverandøren taper sin rett til å påberope seg arbeidet som grunnlag for ekstra vederlag.

3.15 Forsikring

Staten er selvassurandør for egen risiko. Særskilt forsikring til dekning av denne skal derfor ikke tegnes for Oppdragsgivers regning, med mindre spesielle forhold er til stede og det er fastsatt i de spesielle kontraktsvilkår.

Leverandøren er forpliktet til, for egen regning, å tegne og opprettholde forsikringer tilpasset Leverandørs virksomhet og Oppdragets art frem til rettidig levering har funnet sted.

Leverandøren er forpliktet til eksempelvis å tegne tilstrekkelig transportforsikring, innbrudds- og montasjeforsikring, produktansvarsforsikring for skade på tredjemanns eiendom og person, og forsikring for dødsrisiko hos egne ansatte.

Leverandøren skal på Oppdragsgivers anmodning fremlegge dokumentasjon på at forsikringsplikten er oppfylt.

3.16 Skadesløsholdelse

Leverandøren skal holde Oppdragsgiveren skadesløs for ethvert krav som er knyttet til personskade blant Leverandørens ansatte, eller tap av eller skade på eiendom som tilhører Leverandøren, som er voldt av Leverandøren eller noen han svarer for, under arbeidet med Oppdraget. Leverandøren skal holde Oppdragsgiveren skadesløs for ethvert krav fra tredjemann

på grunn av krenkelse av opphavsrett eller annen immaterialrett som følge av Oppdragsgivers bruk av Oppdraget. Dette gjelder allikevel ikke dersom Oppdraget benyttes på en annen måte enn avtalt i Kontrakten eller at det er gjort endringer i Oppdraget av andre enn Leverandøren.

Partene skal gjensidig informere hverandre når krav som vedrører den annen part er fremmet av tredjemann.

3.17 Force majeure

Ingen av partene skal holdes ansvarlig for å ha misligholdt en forpliktelse i Kontrakten dersom han kan godtgjøre at disse skyldes en hindring utenfor denne parts kontroll, som han ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning da Kontrakten ble inngått og som han heller ikke med rimelighet kan unngå eller overvinne følgene av. Blant annet skal følgende omstendigheter betraktes som force majeure: krig, naturkatastrofer, brann, eller andre omstendigheter av lignende karakter.

Beror misligholdet på en tredjeperson som Leverandøren har gitt i oppdrag helt eller delvis å oppfylle Oppdraget, er Leverandøren fri for ansvar bare dersom også tredjemann ville vært fritatt etter forrige avsnitt. Det samme gjelder om misligholdet beror på en underleverandør eller på noen annen leverandør i tidligere salgsledd.

Dersom leveringen forsinkes av force majeure, skal Leverandøren straks eller så snart han blir klar over at forsinkelse vil inntreffe, gi Oppdragsgiveren skriftlig meddelelse om dette og virkningene av forsinkelsen.

Dersom force majeure situasjonen er forventet å vare, eller har vart i mer enn 60 dager, har partene rett til å heve

Kontrakten ved å melde dette skriftlig til motparten.

3.18 Forsinket levering (dagbot)

Dersom Leverandøren forstår eller har grunn til å anta at fullføringen av Oppdraget til avtalt eller varslet tidspunkt vil bli forsinket, skal det omgående gis skriftlig meddelelse om dette til Oppdragsgiver. I meddelelsen skal det fremgå antatt varighet og begrunnelse for forsinkelsen. Unnlater Leverandøren å gi slikt varsel, skal han erstatte Oppdragsgiveren de merutgifter denne påføres og som han ville ha unngått dersom han hadde fått varsel i tide.

Dersom levering blir forsinket som følge av omstendighet som i henhold til punkt 3.17 "Force majeure" utgjør en fritakelsesgrunn, eller på grunn av handling eller unnlattelse fra Oppdragsgivers eller hans øvrige leverandørers side, skal tiden for levering forlenges med en periode som etter sakens omstendighet er rimelig.

Dersom levering blir forsinket som følge av handling eller unnlattelse fra Leverandørens eller hans underleverandørers side, skal betalingsfristen forlenges med en periode som etter sakens omstendighet er rimelig.

Blir ikke avtalte eller varslede frister i henhold til spesielle kontraktsbestemmelser overholdt, er Oppdragsgiveren berettiget til å kreve dagbot.

Med mindre annet er avtalt, skal dagboten utgjøre 0,2% av avropets verdi for hver kalenderdags forsinkelse, men ikke mindre enn 1500 kroner for hver kalenderdag. Leverandørens samlede ansvar for dagbøter etter Kontrakten er begrenset til 15% av avropets verdi.

Dersom Oppdragsgiveren har vært berettiget til maksimal dagbot etter punkt 3.18 "Forsinket levering" og Oppdraget fremdeles ikke er utført i henhold til Kontrakten, kan Oppdragsgiveren ved skriftlig meddelelse til Leverandøren kreve levering innen en siste rimelig frist, som ikke skal være kortere enn 1 uke.

Dersom Leverandøren heller ikke har utført Oppdraget innen denne fristen, kan Oppdragsgiveren ved skriftlig meddelelse til Leverandøren heve Kontrakten og i tillegg til dagbot kreve erstatning for det direkte tap han har lidt.

3.19 Mangler

Leverandøren er ansvarlig for enhver mangel ved Oppdraget og gjennomføringen av dette.

Med mindre annet er avtalt, omfatter Leverandørens ansvar for Oppdraget som er utført så lenge Kontrakten løper og deretter i en periode på 24 måneder.

For de mangler som er avhjulpet i samsvar med dette punkt 3.19 «Mangler», påtar Leverandøren seg de samme forpliktelser som for det opprinnelige Oppdraget i 12 måneder for de delene av Oppdraget som er avhjulpet, hvor denne fristen uansett aldri skal være kortere enn den opprinnelige reklamasjonsfristen.

Reklamasjonsfristene løper ikke så lenge det foretas utbedringer eller annen aktivitet, som er nødvendig for korrekt kontraktsoppfyllelse. Leverandørens ansvar etter punkt 3.19 «Mangler» skal likevel ikke vare utover 36 måneder fra utløp av kontrakten.

Oppdragsgiveren skal gi Leverandøren melding om mangelen uten ugrunnet opphold etter at han oppdaget eller burde ha oppdaget mangelen og slik melding kan ikke gis seinere enn innen utløpet av reklamasjonsperioden.

Dersom Oppdragsgiver reklamerer, skal Leverandøren utbedre mangelen innen rimelig tid.

Dersom Leverandør ikke innen rimelig tid har utbedret mangelen, kan Oppdragsgiveren ved skriftlig meddelelse gi Leverandøren en siste rimelig frist for oppfyllelse. Er ikke forpliktelsene oppfylt innen denne satte fristen, kan Oppdragsgiver etter eget valg:

- a) Selv, eller ved andre, foreta utbedring, eller
- b) Foreta erstatningskjøp for Leverandørs regning og risiko, eller
- c) Kreve prisavslag.

Det samme gjelder dersom det vil medføre vesentlig ulempe for Oppdragsgiveren å avvente Leverandørs utbedring. I slike tilfeller skal Leverandør underrettes skriftlig før utbedring iverksettes.

Dersom mangelen er vesentlig, kan Oppdragsgiveren i stedet heve hele eller deler av Kontrakten. Før heving skjer, skal det ved skriftlig varsel gis en rimelig frist, som ikke skal være kortere enn 1 uke, til å rette på forholdet.

Oppdragsgiveren kan ved heving kreve erstatning for det direkte tap han har lidt.

3.20 Vesentlig kontraktsbrudd

Følgende forhold utgjør alltid et vesentlig kontraktsbrudd:

- a) Leverandørens konkurs, insolvens, brudd på andre vesentlige økonomiske forutsetninger.
- b) Gjentatte brudd på instruks i henhold til Kontrakten, dersom Leverandøren har unnlatt å iverksette nødvendige korrigerende tiltak umiddelbart etter å ha mottatt varsel fra Oppdragsgiver.
- c) Brudd på offentlige lover og regler.

- d) Svik, forsømmelser eller andre forhold som bryter med tillitsforholdet til Oppdragsgiver.

Oppdragsgiveren kan også påberope seg andre forhold i vurderingen av hva som er å anse som et vesentlig kontraktsbrudd. Foreligger vesentlig kontraktsbrudd, kan Oppdragsgiver alltid velge å heve Kontrakten og forlange erstatning for det direkte tap han har lidt.

3.21 Overdragelse av kontrakten

Leverandøren kan ikke overdra Kontrakten i sin helhet eller sine rettigheter og forpliktelser etter Kontrakten til andre, uten skriftlig tillatelse fra Oppdragsgiveren.

3.22 Oppsigelse uten kontraktsbrudd

Frem til Oppdraget er fullført, kan Oppdragsgiver med skriftlig varsel til Leverandør si opp Kontrakten helt eller delvis.

Ved oppsigelse skal Oppdragsgiver betale:

- a) Det beløp som Leverandøren har til gode for den del av Oppdraget som allerede er gjennomført, og
- b) Andre dokumenterte direkte kostnader som Leverandøren påføres som følge av oppsigelsen. Dette omfatter utlegg og kostnader som Leverandøren har pådratt seg før avbestillingen ble mottatt, og som Leverandøren ikke kan nyttiggjøre seg i andre sammenhenger, og
- c) Tap av fortjeneste som leverandøren påviselig lider som følge av oppsigelsen. Leverandøren har bevis- og dokumentasjonsbyrden for at tapet er påviselig.

Leverandøren har ikke krav på andre former for kompensasjon.

Oppgjøret i henhold til denne bestemmelsen skal ikke overstige den avtalte kontraktssummen.

Treffer ikke Leverandøren rimelige tiltak for å begrense kostnadene ved oppsigelsen, skal det endelige vederlag reduseres.

3.23 Solidaransvar i arbeidsfellesskap

Når en gruppe av leverandører sammen leverer ett tilbud, skal det fremlegges erklæring om solidaransvar for gjennomføring av kontrakten.

3.24 Ansvarsbegrensning

Leverandøren kan ikke holdes ansvarlig for indirekte tap eller konsekvenstap.

Samlet erstatning per kalenderår er begrenset til et beløp som tilsvarer avtalens samlede årlige vederlag eksklusive merverdiavgift.

Begrensningene i ansvaret etter denne bestemmelsen gjelder imidlertid ikke dersom Leverandøren eller noen denne svarer for, har utvist grov uaktsomhet eller forsett.

3.25 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

For avtaler som omfattes av Norsk helse-, miljø- og sikkerhetslovgivning og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten (internkontrollforskriften) i offentlige kontrakter gjelder følgende:

- a) Leverandøren skal på forespørsel og innen tidsfristen satt av Oppdragsgiver kunne dokumentere at kravene i denne lovgivningen blir overholdt i egen virksomhet og hos eventuelle underleverandører. Dokumentasjonen kontrolleres av

Oppdragsgiver eller ekstern kontrollør engasjert av Oppdragsgiver.

- b) Oppdragsgiver, samt eksterne kontrollører engasjert av Oppdragsgiver, har rett til å foreta annonserte og uannonserte stedlige kontroller hos Leverandøren, eventuelle underleverandører og ved lokasjonen hvor tjenesten utføres.
- c) Hvis brudd på punkt 3.25 a) og b) oppdages av Oppdragsgiver eller av tredjepart engasjert av Oppdragsgiver, skal Leverandøren rette forholdet innen den frist Oppdragsgiver fastsetter. Der Leverandøren selv oppdager slikt brudd gjennom internkontroll eller egen oppfølging av underleverandører, skal Leverandøren uten opphold skriftlig informere Oppdragsgiver om forholdene og utbedre forholdene innen frist fastsatt av Oppdragsgiver. Hvis forholdene ikke utbedres innen fastsatt frist, vil dette bli ansett som mislighold av Kontrakten som vil medføre plikt til å betale dagbøter inntil forholdet er rettet. Dagboten påløper automatisk. Ved alvorlige brudd som medfører fare for ansattes liv og helse, ved gjentatte brudd eller ved avtalt maksimal periode med dagbøter, anses det som vesentlig mislighold som gir Oppdragsgiver rett til å heve Kontrakten.

3.26 Lønns- og arbeidsvilkår

Leverandøren er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underleverandører (herunder innleide) som direkte medvirker

til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:

- Forskrift om allmenngjort tariffavtale.
- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter av 8. februar 2008 der denne kommer til anvendelse. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Alle avtaler Leverandøren inngår som innebærer utførelse av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende forpliktelser.

Leverandøren plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle underleverandører (herunder innleide) som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift.

Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder.

Dokumentasjonen kan inkludere komplett liste med navn på egne og eventuelle underleverandørers ansatte som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, oversikt over allmenngjorte og/eller landsomfattende tariffavtaler som legges til grunn for den aktuelle bransjen og innsyn i Leverandørens avtalte lønns- og

arbeidsvilkår med eventuelle underleverandører.

Oppdragsgiver og eventuell ekstern kontrollør som mottar opplysningene, har taushetsplikt om opplysningene. Taushetsplikten gjelder ikke overfor Arbeidstilsynet eller Petroleumstilsynet, ei heller overfor ansatte eller interne eller eksterne rådgivere som er nødvendige for å få språklig, økonomisk, juridisk eller annen faglig bistand. Taushetsplikten gjelder også for rådgiverne.

Hvis Leverandøren eller underleverandøren får pålegg fra Arbeidstilsynet som gjelder lønns- og/eller arbeidsvilkår, skal Leverandøren uten opphold informere Oppdragsgiveren ved kopi av pålegget. Hvis Leverandøren eller underleverandøren ikke utbedrer forholdene i pålegget innen Arbeidstilsynets frister, vil dette bli ansett som mislighold av kontrakten.

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal Leverandøren rette forholdet innen den frist Oppdragsgiveren fastsetter. Der Leverandøren selv oppdager slikt brudd gjennom internkontroll eller egen oppfølging av underleverandører, skal Leverandøren uten ugrunnet opphold opplyse oppdragsgiver om forholdene og utbedre forholdene innen frist fastsatt av oppdragsgiver.

Oppdragsgiveren har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger innsparingen for Leverandøren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert.

Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos leverandøren kan påberopes av Oppdragsgiver som grunnlag for heving, selv om leverandøren retter forholdene. Dersom bruddet har

skjedd i underleverandørleddet (herunder bemanningsselskaper), kan Oppdragsgiver kreve at leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for Oppdragsgiver.

Manglende dokumentasjon av lønns- og arbeidsvilkår som nevnt i første ledd likestilles med brudd på bestemmelsen og kan sanksjoneres av Oppdragsgiveren som om det forelå brudd.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

3.27 Ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden

Leverandøren skal under hele kontraktsperioden overholde punkt 3.27.1–3.27.4 i denne kontraktsbestemmelsen.

Kontraktsbestemmelsen bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv med aktsomhetsvurderinger som metode. Begge rammeverkene anbefaler aktsomhetsvurderinger som foretrukket metode for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan virksomheter håndterer eventuell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Dersom Leverandøren bruker underleverandører for å oppfylle denne Kontrakten, er Leverandøren forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene i leverandørkjeden.

¹ Her menes alle produksjonsland i leverandørkjeden der utvinning og produksjon av råvare og/eller komponent/halvfabrikata

3.27.1 Overholdelse av internasjonale konvensjoner og arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland

Varene og tjenestene som leveres i denne Kontrakten skal være fremstilt under forhold som er i overensstemmelse med kravene i konvensjonene og lovgivningen angitt nedenfor. Kravene gjelder i Leverandørens egen virksomhet og i leverandørkjeden og omfatter:

- ILOs kjernekonvensjoner om tvangsarbeid, barnarbeid, diskriminering, fagforeningsrettigheter og retten til kollektive forhandlinger: nr. 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 og 182.
- Der hvor konvensjon 87 og 98 er begrenset ved nasjonal lov skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke hindre alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.
- FNs barnekonvensjon, artikkel 32.
- Arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland¹. Av særlige relevante forhold fremheves 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser, 2) helse, miljø og sikkerhet, 3) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter, samt 4) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger.

Der hvor internasjonale konvensjoner og nasjonal lovgivning omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde.

og/eller ferdigvare, inklusive distribusjon og transport, skjer.

3.27.2 **Policys og rutiner for aktsomhetsvurderinger**

For å sikre etterlevelse av kravene i punkt 3.27.1, samt for å forebygge og håndtere eventuelle avvik fra kravene, skal Leverandøren senest innen 6 måneder etter kontraktsstart, ha policys og rutiner på plass for aktsomhetsvurdering. Virksomheter som er omfattet av åpenhetsloven skal ha dette på plass ved kontraktsstart.

Det betyr at Leverandøren skal kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning på kravene i punkt 3.27.1, og retter opp skade. I tråd med metoden for aktsomhetsvurderinger skal interessenter, særlig berørte rettighetshavere, involveres. Alvorligst risiko, uavhengig av hvor i leverandørkjeden risikoen er, prioriteres først.

Leverandørens aktsomhetsvurderinger skal omfatte:

- a) En eller flere offentlig tilgjengelige policys, vedtatt av styret. Innholdet skal som minimum omfatte en forpliktelse om å etterleve kravene i punkt 3.27.1, i egen virksomhet og i leverandørkjeden. En eller flere ansatte på ledelsesnivå skal ha ansvar for etterlevelse og rapportering om arbeidet med aktsomhetsvurderinger til styret. Leverandøren skal ha rutiner for formidling og regelmessig oppfølging av slik policy i egen virksomhet og i leverandørkjeden.
- b) Rutiner for å utføre regelmessige risikoanalyser i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Det innebærer å kartlegge og vurdere risiko for brudd på kravene i punkt 3.27.1.
- c) Rutinen(e) skal beskrive hvilke tiltak leverandøren vil iverksette for

å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning og skade på kravene i punkt 3.27.1.

- d) Leverandøren skal redegjøre for rutiner for å overvåke at tiltakene blir gjennomført og har effekt.
- e) Leverandøren skal kunne vise til offentlig tilgjengelig informasjon om arbeidet med aktsomhetsvurderinger i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Dette omfatter hvordan risiko for brudd på kravene i punkt 3.27.1, og eventuell skade i egen virksomhet og i leverandørkjeden, er håndtert.
- f) Dersom Leverandøren har forårsaket, eller medvirket til skade, skal dette håndteres ved å sørge for eller samarbeide om å rette opp skaden og yte erstatning til skadelidende.

3.27.3 **Kontraktsoppfølging**

Leverandøren skal sikre at kravene i punkt 3.27.1 og 3.27.2 etterleves i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Dersom Leverandøren blir klar over forhold i strid med punkt 3.27.1 og 3.27.2 i leverandørkjeden, skal Leverandøren rapportere dette til Oppdragsgiveren uten ugrunnet opphold.

Oppdragsgiver kan kreve at etterlevelse dokumenteres ved en eller flere av følgende tiltak:

- a) Fremvise vedtatte policys og rutiner, jf. punkt 3.27.2.
- b) Fremvise en oversikt over produksjonsenheter i leverandørkjeden, inkludert kontaktopplysninger, for utvalgte produkter, og/eller komponenter og/eller råvarer. Oppdragsgiver

angir hvilke produkter og hvilken del av leverandørkjeden.

- c) Besvare egenrapportering senest seks uker etter utsendelse fra Oppdragsgiveren, med mindre Oppdragsgiveren har satt en annen frist.
- d) Fremvise gjennomført risikoanalyse, og rapportere om oppfølging og håndtering av funnene.
- e) Delta i oppfølgingssamtale(r) med Oppdragsgiveren og eventuelt andre relevante interessenter.
- f) Fremvise rapport(er)relevant(e) for kravene i punkt 3.27.1 og 3.27.2.
- g) Kontroll og revisjon av kravene i punkt 3.27.1 og 3.27.2 hos Leverandøren.
- h) Kontroll og revisjon av kravene i punkt 3.27.1 og 3.27.2 i leverandørkjeden.

Kontraktsoppfølgingen kan gjennomføres av Oppdragsgiveren eller av offentlig enhet som oppdragsgiver samarbeider med.

Oppdragsgiveren forbeholder seg retten til å dele revisjonsrapporter og annen kontraktsoppfølgingsinformasjon med andre offentlige virksomheter. De offentlige virksomhetene omfattes av taushetsplikten.

3.27.4 Sanksjoner

Ved brudd på punkt 3.27.1–3.27.3, eller om det foreligger mangler i dokumentasjonen, gjelder sanksjonsbestemmelser i kontrakten med følgende tillegg og presiseringer.

Oppdragsgiver kan:

- a) Kreve retting: Leverandøren skal fremlegge en tiltaksplan for når og hvordan kontraktsbruddene skal rettes. Tiltakene skal være rimelige sett i forhold til bruddenes art og omfang. Tiltaksplanen skal fremlegges innen fire uker. Ved vesentlige kontraktsbrudd kan Oppdragsgiver sette en kortere frist. Oppdragsgiver skal godkjenne tiltaksplanen og dokumentasjon av rettelser.
- b) Iverksette midlertidig stans i hele eller deler av leveransen når Leverandøren ikke oppfyller kravet om å fremlegge tiltaksplan eller tiltaksplanen ikke blir overholdt.
- c) Under stans vil ikke erstatningskjøp som foretas hos annen leverandør anses som kontraktsbrudd.
- d) Kreve at Leverandøren bytter underleverandør ved vesentlige kontraktsbrudd, gjentakende alvorlige brudd eller hvis tiltaksplanen ikke blir overholdt. Dette skal skje uten kostnad for oppdragsgiver.
- e) Heve kontrakten: Ved vesentlige kontraktsbrudd, gjentakende alvorlige brudd eller hvis tiltaksplanen ikke blir overholdt.

3.28 Bakgrunnsrett og tvisteregler

Norske rettsregler gjelder som bakgrunnsrett for Kontrakten. Tvister som oppstår i forbindelse med Kontrakten og som ikke løses i minnelighet, skal avgjøres etter norske prosessregler ved norske domstoler. Vernetings for søksmål er Oppdragsgivers vernetings.